

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ
1422 ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ
Ετήσια Έκθεση 2021**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Υπηρεσία Μεταλλείων είναι η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της περί Μεταλλείων και Λατομείων όπως και της περί Εκρηκτικών Υλών Νομοθεσίας. Είναι επίσης σύμβουλος του Κράτους πάνω σε τεχνικά θέματα που σχετίζονται με τον ορυκτό πλούτο της Χώρας και ενεργεί ως σύνδεσμος μεταξύ Κυβέρνησης, Μεταλλευτικών Εταιρειών και Ερευνητών.

Από τις αρμοδιότητες της, η Υπηρεσία Μεταλλείων, έχει στόχο την ορθολογική ανάπτυξη του ορυκτού πλούτου της Χώρας μέσα από δραστηριότητες που να ελαχιστοποιούν την επίδραση της ανάπτυξης αυτής στο περιβάλλον και να παρέχουν ασφαλείς και υγιεινές συνθήκες εργασίας για τους εργαζόμενους στον τομέα, όπως και την παροχή άριστης ποιότητας προϊόντων στην αγορά με το χαμηλότερο δυνατό μεταφορικό κόστος.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, η Υπηρεσία Μεταλλείων, είναι οργανωμένη έτσι ώστε να αντεπεξέρχεται στις πιο κάτω κύριες ενασχολήσεις:

- Την έκδοση Ερευνητικών Αδειών, Προνομίων Λατομείου, Μεταλλευτικών Μισθώσεων και τον έλεγχο της τήρησης των όρων χορήγησης τους.
- Την εξέταση των Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις κυριότερες εκμεταλλεύσεις.
- Τον έλεγχο των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στα μεταλλεία, λατομεία και συναφείς εγκαταστάσεις.
- Τον έλεγχο της εισαγωγής, αποθήκευσης, πώλησης και χρήσης των εκρηκτικών υλών, πυροτεχνημάτων και πυρομαχικών.
- Την είσπραξη τελών, μισθωμάτων, ενοικίων και δικαιωμάτων για τις έρευνες, τις εκμεταλλεύσεις και τις εκρηκτικές ύλες.

2. ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ως γνωστό η κυπριακή μεταλλευτική βιομηχανία ήταν δραστηριοποιημένη στην παραγωγή μεταλλευμάτων και συμπυκνωμάτων χαλκού, σιδηροπυρίτη, χρυσού, χρωμίτη καθώς και ινών αμιάντου.

Από τη δεκαετία του 1970 η μεταλλευτική βιομηχανία βρίσκεται σε ύφεση γεγονός που οφείλεται κυρίως, πλην των γνωστών λόγων της κατάληψης σημαντικών μεταλλευτικών περιοχών από τα Τουρκικά στρατεύματα και της εξάντλησης των μεγάλων και πλούσιων κοιτασμάτων της Χώρας, στη συνεχιζόμενη αύξηση του κόστους παραγωγής χωρίς ανάλογη αύξηση στις διεθνείς τιμές πώλησης τους.

Η μοναδική μεταλλευτική δραστηριότητα που υπήρχε μέχρι πρόσφατα στη χώρα είναι το μεταλλείο της Σκουριώτισσας στην επαρχία Λευκωσίας, που άρχισε ξανά τη λειτουργία του στα μέσα του 1996 με την παραγωγή καθόδων μεταλλικού χαλκού (99,999%), εφαρμόζοντας την μέθοδο της εκχύλισης – εξαγωγής με οργανικό διαλύτη – ηλεκτράνάκτησης (Leaching - SX - EW). Τα αποθέματα όμως χαλκού στο μεταλλείο της Σκουριώτισσας έχουν εξαντληθεί και ως εκ τούτου η εταιρεία προγραμματίζει να μεταφέρει μέρος των εγκαταστάσεων της υδρομεταλλουργικής επεξεργασίας χαλκούχων μεταλλευμάτων, στο μεταλλείο Απλικίου.

Για να καταστεί δυνατή η συνέχιση των υδρομεταλλουργικών εργασιών στο Μεταλλείο της Σκουριώτισσας, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπηρεσία Μεταλλείων για χρησιμοποίηση των χώρων του μεταλλείου για επεξεργασία μεταλλεύματος Λατερίτη, το οποίο θα εισάγεται από το εξωτερικό. Στα πλαίσια εξέτασης του αιτήματος της εταιρείας, έχει υποβληθεί και έχει εγκριθεί από την Περιβαλλοντική Αρχή, Μελέτη Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον. Το αίτημα της εταιρείας έχει εγκριθεί εντός του 2021. Με βάση σχετικούς όρους που έχει θέσει η Υπηρεσία Μεταλλείων, η επεξεργασία του Λατερίτη γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε το μετάλλευμα, μετά την επεξεργασία του, χρησιμοποιείται για την αποκατάσταση του μεταλλείου Σκουριώτισσας. Από την επεξεργασία του λατερίτη παράγεται θειικό νικέλιο το οποίο εξάγεται στο εξωτερικό για παραγωγή μπαταριών ηλεκτρικών αυτοκίνητων.

Η παραγωγή χρυσού-αργύρου με τη μέθοδο της κυάνωσης (εκχύλιση σωρών/ απορρόφηση – εκρόφηση με ενεργό άνθρακα/ ηλεκτράνάκτηση) από εξορυγμένα χρυσοφόρα αποθέματα έχει ανασταλεί προσωρινά μέχρι την εξασφάλιση νέων αποθεμάτων.

Όσο αφορά τις ερευνητικές δραστηριότητες για μέταλλα, επιδείχθηκε ενδιαφέρον για χρυσό και χαλκό το οποίο έχει αυξητική τάση. Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ περί 63 άδειες

επισκόπησης για μεταλλεύματα χρυσού, χαλκού και γενικότερα μικτών θειούχων που καλύπτουν όλη την ελεύθερη Κύπρο σε έκταση περίπου 228 τετραγωνικών χιλιομέτρων, ενώ βρίσκονται υπό εξέταση άλλες 18 αιτήσεις.

3. ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Η χώρα θεωρείται αυτάρκης σε αποθέματα λατομικών υλικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν (εφόσον δοθούν οι απαραίτητες άδειες εκμετάλλευσης) ως πρώτες ύλες σε οικοδομές, δρόμους, υδατοφράκτες, μαρίνες, λιμάνια, και άλλα κατασκευαστικά έργα.

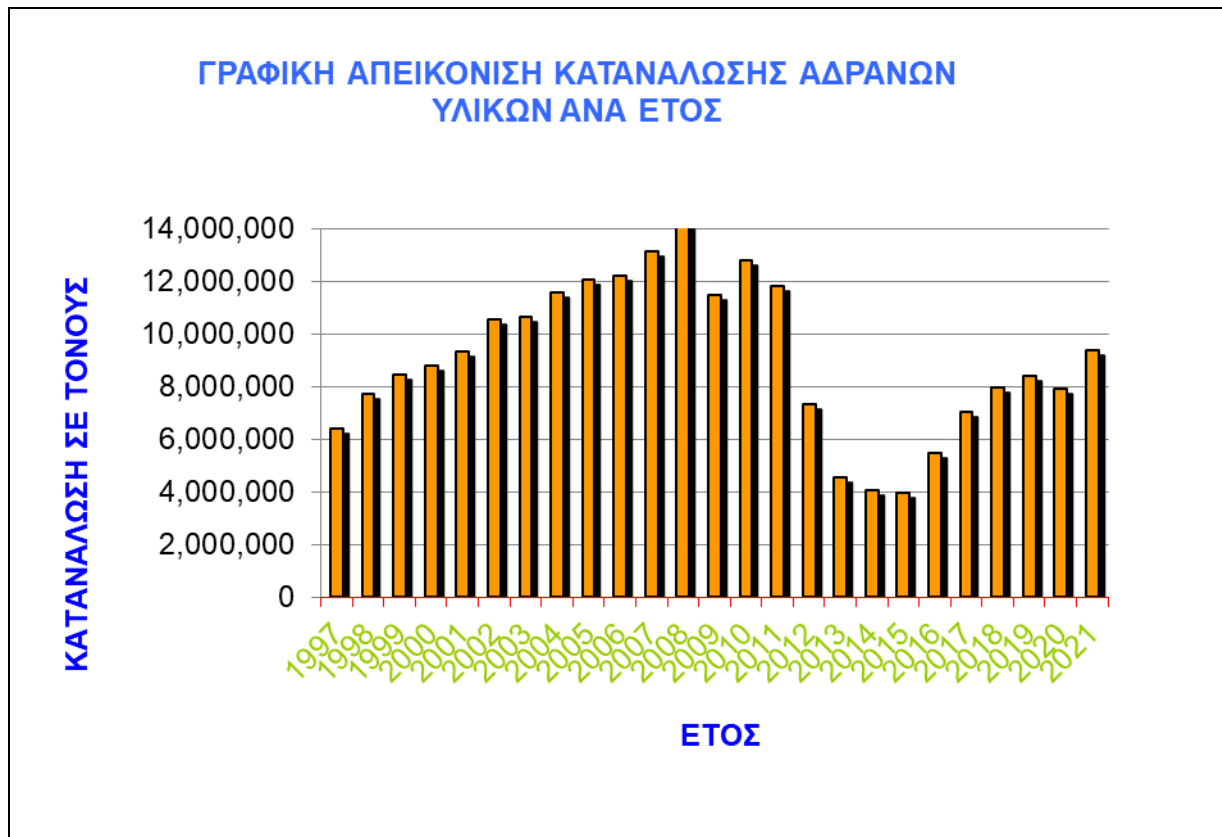
Σε αντίθεση με τη μεταλλευτική βιομηχανία, η λατομική βιομηχανία είναι έντονα δραστηριοποιημένη παρόλο ότι λόγω της οικονομικής κρίσης η ζήτηση των λατομικών υλικών έχει μειωθεί σημαντικά σε σχέση με το 2008. Υπάρχουν παγκύπρια 118 λατομεία που παράγουν διάφορα πετρώματα και βιομηχανικά ορυκτά, και ακόμα 31 τα βρίσκονται στο στάδιο αποκατάστασης του χώρου των λατομικών εργασιών.

Για επιτόπια χρήση παράγονται:

- Χαβάρες και χαβαροχάλικα για επιχωματώσεις και υποθεμελιώσεις οδικών έργων.
 - Αδρανή υλικά κυρίως από ασβεστόλιθο και διαβάση για τις ανάγκες της οικοδομικής βιομηχανίας και των άλλων κατασκευών (δρόμοι κλπ).
 - Μαργαϊκός ασβεστόλιθος, άργιλος και γύψος ως πρώτη ύλη για τη τροφοδότηση της τσιμεντοβιομηχανίας της Χώρας.
 - Ασβεστόλιθος για παραγωγή ασβέστη.
 - Άργιλος για ικανοποίηση των αναγκών των τουβλοποιιών.
 - Γύψος για παραγωγή επιχρισμάτων.
 - Ασβεστιτικός ψαμμίτης για παραγωγή οικοδομικής πέτρας και πέτρας επενδύσεως κτιρίων, όπως και ογκόλιθων για την ικανοποίηση των αναγκών των θαλασσίων έργων.
- Πλην των εξαγωγών τσιμέντου και οικοδομικής πέτρας, οι κυριότερες εξαγωγές λατομικών υλικών εστιάζονται:
- σε μπεντονίτη (ενεργοποιημένο ή μη) που εξάγεται κυρίως υπό μορφή διαβαθμισμένου προϊόντος για οικιακή χρήση (cat- litter),
 - σε διαβαθμισμένο γύψο για ικανοποίηση αναγκών παραγωγής γυψοσανίδων, τσιμέντων και επιχρισμάτων,
 - σε αλεσμένες ούμπρες και ώχρες για παραγωγή βαφών.

Στην πιο κάτω γραφική απεικόνιση φαίνονται οι καταναλώσεις αδρανών υλικών από το 1993 μέχρι το 2021. Εμφανέστατη είναι η δραματική πτώση της κατανάλωσης μετά το 2008 και η σταδιακή αύξηση μετά το 2015. Το 2021 είχαμε μια μεγάλη αύξηση της τάξης του 16%

σε σχέση με το 2020. Θα πρέπει να αναφερθεί όμως ότι το 2020 υπήρξε αναπόφευκτα επηρεασμός και της λατομικής βιομηχανίας λόγω των περιοριστικών μέτρων που πάρθηκαν για αντιμετώπιση της πανδημίας, με το κλείσιμο για ένα χρονικό διάστημα και της οικοδομικής βιομηχανίας.

Σοβαρό πρόβλημα αποθεμάτων αδρανών υλικών αντιμετωπίζει η επαρχία Πάφου αφού τα αποθέματα εντός της υφιστάμενης λατομικής ζώνης Ανδρολίκου είναι οριακά. Πλησίον της εν λόγω λατομικής ζώνης, έχει εντοπιστεί κατάλληλο ασβεστολιθικό πέτρωμα και ως εκ τούτου οι εταιρείες οι οποίες διενέργησαν ερευνητικές εργασίες και εντόπισαν το πέτρωμα, έχουν υποβάλει σχετικές Πολεοδομικές Αιτήσεις για εξασφάλιση αδειών για ανάπτυξη λατομείων. Η προσδιορισθείσα περιοχή βρίσκεται πλησίον της περιοχής «Φύση 2000 του δορυφόρου του Ακάμα» και ως εκ τούτου το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει ζητήσει από τις εταιρείες να εκπονήσουν μελέτη Δέουσας Εκτίμησης των επιπτώσεων στο Περιβάλλον. Η περιοχή αυτή έχει προταθεί να ενταχθεί στο υπό εκπόνηση Τοπικό Σχέδιο του Ακάμα ως λατομική ζώνη εντός της οποίας όμως δεν θα επιτρέπεται η εγκατάσταση σκυροθραυστικών μονάδων. Οι αιτήσεις θα εξεταστούν μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών του Τοπικού Σχεδίου.

Όσο αφορά τις άδειες επισκόπησης για λατομικά υλικά, εξακολουθεί το ενδιαφέρον για διερεύνηση διαφόρων πετρωμάτων και βιομηχανικών ορυκτών. Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ περί τις 25 άδειες, ενώ βρίσκονται υπό εξέταση άλλες 7 αιτήσεις.

4. ΜΕΛΕΤΕΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Από το 1990 καθιερώθηκε ο θεσμός εκπόνησης Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις κυριότερες εκμεταλλεύσεις. Τον Ιούλιο του 2009, ψηφίστηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων το νέο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και εναρμονίζει την εθνική νομοθεσία με την οδηγία 2006/21/ΕΚ. Την αρμοδιότητα εφαρμογής της νέας νομοθεσίας έχει το Τμήμα Περιβάλλοντος. Η Υπηρεσία Μεταλλείων εφαρμόζει τις νέες τροποποιήσεις των περί Μεταλλείων και Λατομείων Κανονισμών που ψηφίστηκαν κατά την ίδια περίοδο και αφορούν την παρουσίαση και το περιεχόμενο των Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών έτσι ώστε αυτές να συνάδουν με το περιεχόμενο της νέας εναρμονιστικής νομοθεσίας. Οι μελέτες αυτές επανεξετάζονται κάθε πέντε χρόνια και αφορούν όλες τις εκμεταλλεύσεις. Επίσης με τους εν λόγω Κανονισμούς καθιερώθηκε η μελέτη και επίβλεψη των ερευνητικών εργασιών από Γεωλόγους και των λατομικών και μεταλλευτικών εργασιών από Μηχανικούς Μεταλλείων.

Κατά την διάρκεια του 2021, σε συνεργασία με τις κοινότητες, έγιναν διάφορες εργασίες που αφορούσαν κατά κύριο λόγο διαμορφώσεις στα μεταλλεία Κοκκινογίων στο Μίτσερό, Μεμί στην Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου και έργα για αντιμετώπιση των όξινων απορροών από τη στοά Καλαβασού, οι οποίες μέσω αγωγού οδηγούνται σε δεξαμενή για εξάτμιση.

Εντός του 2021 έχουν υποβληθεί στην Βουλή για ψήφιση, τροποποιήσεις της Περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων Νομοθεσίας. Οι τροποποιήσεις θα αφορούν αύξηση των ποινών, την θεσμοθέτηση αυτόματης καταγραφής των φορτηγών για καλύτερο έλεγχο της καταβολής των λατομικών δικαιωμάτων και την αύξηση του χρόνου επίβλεψης των εκμεταλλεύσεων από Μηχανικούς Μεταλλείων.

5. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Ένα σημαντικό μέρος των καθηκόντων του προσωπικού της Υπηρεσίας είναι η επιθεώρηση των μεταλλείων και των λατομείων για την πρόληψη των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών. Με βάση ειδικούς Κανονισμούς οι εργαζόμενοι εξετάζονται κάθε δύο χρόνια από το Ιατρικό Συμβούλιο Πνευμοκονίασης για παρακολούθηση της υγείας τους. Οι εν λόγω διαδικασία αναμένεται ότι θα αντικατασταθεί με άλλη πιο σύγχρονη,

ενταγμένη στην ευρύτερη περί Ασφάλειας και Υγείας νομοθεσία. Παράλληλα, η Υπηρεσία συνεργάζεται άριστα με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για την περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στα μεταλλεία και λατομεία.

6. ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ

Όπως είναι γνωστό, σε αρκετές περιπτώσεις, για την εξόρυξη μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών είναι απαραίτητη η χρήση εκρηκτικών υλών. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων εκτός από Επιθεωρητής Μεταλλείων είναι ταυτόχρονα και Επιθεωρητής Εκρηκτικών Υλών.

Στα πλαίσια των καθηκόντων του και μετά από σχετική εξέταση, παραχωρεί σε κατάλληλα και ικανά πρόσωπα σχετικό Πιστοποιητικό Ικανότητας χρήσης εκρηκτικών υλών, το οποίο πρέπει να ανανεώνεται κάθε χρόνο. Κατά την διάρκεια του 2021 υπήρχαν 97 κάτοχοι Πιστοποιητικού Ικανότητας για χρήση εκρηκτικών υλών και πυροτεχνημάτων υψηλής εκρηκτικότητας. Κατά τη διάρκεια του 2021 παραχωρήθηκαν 858 άδειες για εκρηκτικές ύλες, όπως φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

Πίνακας Αδειών Εκρηκτικών Υλών για το 2021

Άδεια	Εισαγωγή και ενδο-κοινοτική μεταφορά	Εξαγωγή και ενδο-κοινοτική μεταφορά	Κατα-σκευή	Αποθή-κευση	Πώ-ληση	Χρή-ση	Μετα-φορά εντός Κύπρου
Πυρομαχικά	20	8	10	126	118	—	131
Πυροτεχνήματα	18	—	—	19	18	308	
Εκρηκτικές Ύλες	25	—	2	9	5	32	
Πρώτες Ύλες	10	—	—	—	—	—	

Σημειώνεται ότι η νομοθεσία της Δημοκρατίας που αφορά τις εκρηκτικές ύλες εμπορικής χρήσης και τα είδη πυροτεχνίας, είναι εναρμονισμένη με τη σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ευρωπαϊκή νομοθεσία που αφορά τα είδη πυροτεχνίας και τις εκρηκτικές ύλες εμπορικής χρήσης αναδιατυπώθηκε με τις οδηγίες 2013/29/ΕΕ και 2014/28/ΕΕ οι οποίες έχουν μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο.

7. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 90.766, ημερομηνίας, 27/1/2021 (Αριθμός Πρότασης 102/2021) συστάθηκε Τεχνική Επιτροπή για την προώθηση της χρήσης ανακυκλώσιμων υλικών που προκύπτουν από την επεξεργασία αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ). Σκοπός της Τεχνικής Επιτροπής είναι η προώθηση ενός βελτιωμένου νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη χρήση των αξιοποιήσιμων αδρανών υλικών που προκύπτουν από την επεξεργασία αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων, στο πλαίσιο των αρχών της κυκλικής οικονομίας και παρακολούθηση της υλοποίησής του. Η Τεχνική Επιτροπή απαρτίζεται από εκπροσώπους της Υπηρεσίας Μεταλλείων (Πρόεδρος), του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Δημοσίων Έργων, του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης.

Στο πλαίσιο των όρων εντολής της, η Τεχνική Επιτροπή υπέβαλε Εισηγητική Έκθεση με Σχέδιο Δράσης προς το Υπουργικό Συμβούλιο με αρ. πρότασης 1598/2021, το οποίο εγκρίθηκε στις 21/12/2021 με αρ. Απόφασης 92.347. Σκοπός του Σχεδίου Δράσης είναι η υλοποίηση των εισηγήσεων της Τεχνικής Επιτροπής όπως αυτές καταγράφονται στην Εισηγητική Έκθεση που καταρτίστηκε, ώστε να επιτευχθεί η αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη χρήση των αξιοποιήσιμων αδρανών υλικών που προκύπτουν από την επεξεργασία αποβλήτων των κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την εν λόγω απόφαση, έχει πλέον εξουσιοδοτήσει την Τεχνική Επιτροπή να εποπτεύει την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης και να αποστέλλει τριμηνίες εκθέσεις προόδου προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

8. ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΔΟΠΟΙΑ

Από την 1/5/2004 η αρμοδιότητα του ελέγχου των προϊόντων δομικών κατασκευών αναλήφθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών με βάση την περί των Βασικών Απαιτήσεων Νομοθεσία που θέλει τα εν λόγω προϊόντα, όταν διατίθενται στην αγορά, να πληρούν τις προδιαγραφές που καθορίζονται στα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά Πρότυπα και προς τούτο να φέρουν τη σήμανση συμμόρφωσης "CE". Η εν λόγω νομοθεσία είναι, εναρμονισμένη με τη σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Υπηρεσία συμμετέχει στη Μόνιμη Επιτροπή Παρακολούθησης και Εφαρμογής της εναρμονισμένης νομοθεσίας που αφορά την ποιότητα των δομικών υλικών, που αποτελεί συμβουλευτικό όργανο του Υπουργείου Εσωτερικών. Στα πλαίσια αυτά η Υπηρεσία

Μεταλλείων και το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης εξουσιοδοτήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών να διεξάγουν δειγματοληψίες των αδρανών υλικών που παράγονται από τις λατομικές σκυροθραυστικές μονάδες, με στόχο την παρακολούθηση της ποιότητας τους. Επίσης η Υπηρεσία Μεταλλείων, εξακολουθεί να προεδρεύει της Τεχνικής Επιτροπής Προτύπων για τα Αμμοχάλικα του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS TE-02), η οποία επιλαμβάνεται προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Προτύπων EN12620 (αδρανή υλικά σκυροδέματος), EN 13139 (αδρανή υλικά επιχρισμάτων), EN13043 (αδρανή υλικά ασφαλτικών μειγμάτων) και EN13242 (αδρανή υλικά ασύνδετων και υδραυλικά συνδεμένων υλικών για χρήση σε έργα πολιτικής μηχανικής και κατασκευής δρόμων).

9. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι παραγωγές και εξαγωγές των λατομικών υλικών όπως και μετάλλων και πολύτιμων μετάλλων από το 2016 έως και το 2021, φαίνονται αντίστοιχα στους πιο κάτω πίνακες.

Αντίθετα οι εξαγωγές χαλκού έχουν σταματήσει λόγω εξάντλησης των διαθέσιμων προς εκμετάλλευση αποθεμάτων στο μεταλλείο της Σκουριώτισσας.

Τα έσοδα της Υπηρεσίας για το έτος 2021 ανέρχονται στις €6.526.801 παρουσιάζοντας μεγάλη αύξηση της τάξης του 9% σε σχέση με το 2020. Όπως αναφέρεται και πιο πάνω, το 2020 υπήρξε αναπόφευκτα επηρεασμός της λατομικής βιομηχανίας λόγω των περιοριστικών μέτρων που πάρθηκαν για αντιμετώπιση της πανδημίας. Ποσό €3.678.235 παραχωρήθηκε στις κοινότητες που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις μεταλλευτικές και λατομικές εργασίες, με σκοπό την εκτέλεση των δικών τους αναπτυξιακών έργων. Ποσό €2.848.566 κατατέθηκε στο πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας και αναλύεται ως ακολούθως:

- Τέλη άδειών εκρηκτικών υλών (0110100228)	€ 144.780
- Μισθώματα ερευνητικών αδειών (0110100226)	€ 220.008
- Μισθώματα και ενοίκια μεταλλευτικών μισθώσεων και προνομίων λατομείου (0110100502)	€ 1.016.876
- Μισθώματα προστασίας φυσικού περιβάλλοντος (0110100827)	€ 159.561
- Δικαιώματα μεταλλευμάτων (60%) (0110100506)	€ 9.652
- Δικαιώματα λατομικών υλικών (25%) (0110100508)	€ 1.223.933
- Χρηματικές ποινές (0110100577)	€ 2.152
- Τέλη αιτήσεων και άλλα έσοδα (0110100688 και 689)	€ 71.603

Τα συνολικά έσοδα της χώρας από εξαγωγές λατομικών υλικών και μετάλλων για το 2021, εκτιμώνται στα €14,5 εκατομμύρια (εκ.), ενώ από τις εξαγωγές τσιμέντου και υποπροϊόντων του, πέραν των €25 εκ.

**Παραγωγή και εξαγωγές λατομικών υλικών
για την περίοδο 2017 – 2021 (σε μετρικούς τόνους)**

α) Παραγωγή

Λατομικά υλικά	2017	2018	2019	2020	2021
Αδρανή Υλικά	7.034.430	7.978.133	8.422.664	7.905.100	9.401.246
Χαβάρα και Χαβαροχάλικα	60.950	159.500	166.255	135.883	150357
Μαργαϊκός Ασβεστόλιθος	2.884.375	2.426.635	2.408.061	2.937.236	2.501.927
Άργιλος για τσιμέντο	703.925	592.215	584.815	713.721	607.968
Άργιλος για τούβλα και κεραμίδια	107.370	129.180	149.106	136.779	244.666
Πέτρα Οικοδομής	6.530	1.500	13.803	17609	25.920
Ογκόλιθοι (*)	66.850	15.050	58384	28868	6.335
Μπεντονίτης	97.500	100.700	83.113	92645	81.655
Ούμπρα και ώχρα	27.239	10.599	50105	21320	3.594
Μάρμαρο	1.600	3.740	2755	4200	5.780
Ασβέστης	4.353	7.333	5.405	4649	5.582
Γύψος	703.079	625.721	623.545	646340	661.175
Γύψος επιχρισμάτων	5.004	4.384	4525	4793	4.252
Παραγωγή τσιμέντου	1.319.351	1.357.991	1.537.017	1.496.494	1.439.679
Κατανάλωση τσιμέντου	759.246	911.669	1.002.654	987.505	1.043.602
Τούβλα και κεραμίδια (χιλιάδες τεμάχια)	21.992	26.294	30.606	27.914	49.932

(*) Οι ογκόλιθοι που παράγονται από τα λατομεία των αδρανών υλικών περιλαμβάνονται στα Αδρανή Υλικά.

β) Εξαγωγές

Λατομικά υλικά	2017	2018	2019	2020	2021
Ούμπρα και Ώχρα	3.335	5.189	3.013	3073	3.594
Μπεντονίτης	95.593	98.800	83.113	92.645	81.655
Γύψος	584.753	530.661	531.324	556.550	574.795
Ασβέστης	0	0	0	0	0
Πέτρα οικοδομής	247	88	7	7	74
Σκύρα	24.500	725.745	26.100	0	0
Άλλα	0	0	0	0	0
Τσιμέντο	568.847	476.562	534.363	539.339	384.117
Κλίνκερ	562.185	381.114	183.027	580.288	338.336

**Εξαγωγές μετάλλων και πολύτιμων μετάλλων
για την περίοδο 2017 – 2021**

Μέταλλα	2017	2018	2019	2020	2021
Χαλκός (μετρικοί τόνοι)	1.293	908	703	0	0
Χρυσός (κιλά)	48,264	46,871	33,077	60,622	0
Άργυρος (κιλά)	98,598	180,497	97,271	486,082	0
Νικέλιο (μετρικοί τόνοι) (Σε μορφή Θεϊκού νικελίου)					226,5